

Katsaus poliisin suojarahvarusteiden kehitykseen ja niiden ylläpitokoulutukseen

Niko Turtiainen ja Ville Viitanen

2/2021

TIIVISTELMÄ

Niko Turtiainen & Ville Viitanen: Katsaus poliisin suojarusteiden kehitykseen ja niiden ylläpitokoulutukseen

Opinnäytetyön muoto: Toiminnallinen

Julkisuusaste: Julkinen, produkti salassa pidettävä (ST IV)

Ohjaaja: Samuli Mikkola

Tutkinto: Poliisi (AMK)

Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena on luoda suppea tietopaketti poliisiorganisaation sisällä työskenteleville poliisimiehille, jonka avulla jokainen voi itsenäisesti ylläpitää omaa osaamistaan liittyen yksittäiselle poliisille tarjottuihin suojarusteisiin.

Rakenteellisesti tämä opinnäytetyö pitää sisällään raporttiosan, sekä salassa pidettävän produktin. Produktissa on kyse muistilistasta, joka on suunnattu erityisesti nyt ja tulevaisuudessa kenttätoiminnassa työskenteleville poliiseille. Produkti tuotettiin tukemaan poliisilaitoksilla järjestettäviä voimankäytön ylläpitokoulutuksia, joita järjestään kaksi kertaa vuodessa. Tavoitteenamme on, että saamansa koulutuksen lisäksi, jokainen poliisimies voi ylläpitää omaa tietoa ja taitoa suojarusteisiin liittyen tätä muistilistaa apuna käyttäen. Tutkimuksessa käsitellään poliisin suojarusteiden ylläpitokoulutuksen tasoa ja tarvetta, sekä itse suojarusteiden kehityskaarta ja -suuntaa.

Työmme aineiston keruu toteutettiin kvalitatiivisen eli laadullisen tutkimuksen sisältämällä teemahaastattelulla. Haastatteluun osallistui yhteensä neljä eri poliisia, kaksi Poliisiammattikorkeakoululta sekä kaksi Lahden pääpoliisiasemalta. Haastattelut koostuivat kahdeksan avoimen kysymyksen haastattelurungosta. Näiden lisäksi aineiston keräämistä varten perehdyttiin työn aihealuetta käsittelevään kirjalliseen materiaaliin sekä aiempiin aihealuetta viittaaviin opinnäytetöihin.

Sivumäärä: 30 sivua + 1 liitesivu

Tarkastuskuukausi ja vuosi: Helmikuu 2021

Avainsanat: poliisi, työturvallisuus, suojarusteet, suojaliivi

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	1
1.1 Opinnäytetyön taustaa	1
1.2 Opinnäytetyön aiheen rajaus.....	2
1.3 Opinnäytetyön kulku prosessina.....	2
2 TUTKIMUSKYSYMYKSET JA -MENETELMÄ.....	4
2.1 Tutkimusmenetelmä	4
2.2 Tutkimuskysymykset	5
3 LAINSÄÄDÄNTÖ.....	6
3.1 Poliisilaki.....	6
3.2 Asetuksia sekä määräyksiä	8
3.3 Työturvallisuuslaki	9
3.4 Julkisuuslaki	10
4 HAASTATTELUT	12
4.1 Henkilöiden valinta	13
4.2 Haastateltavat	13
4.3 Haastatteluiden kulku	14
4.4 Haastatteluiden tuloksista	15
5 PRODUKTI.....	20
5.1 Produktin salassa pidettävyys	20
5.2 Produktin vaiheet ja tavoitteet	21
5.3 Produktin rakenne	22
5.4 Produktin esittely ja julkistaminen kohdeyleisölle.....	22
5.5 Saatu palaute tuotteeseen liittyen	23
6 TULOKSET JA POHDINTA.....	25
6.1 Opinnäytetyön luotettavuus.....	25
6.2 Omaa pohdintaa.....	26
6.3 Itsearviointi	27
LÄHTEET	29
Liite 1: Teemahaastattelurunko	31

1 JOHDANTO

Poliisin suojavarusteet kattavat hyvinkin laajan skaalan erilaisia välineitä sekä varusteita, joita käyttämällä yksittäinen poliisimies tai vaihtoehtoisesti suurempi ryhmä poliiseja voi suojautua erilaisia, mahdollisesti myös äärimmäisiä henkeä ja terveyttä uhkaavia tilanteita varten.

Jokainen yksittäinen poliisimies koulutetaan sekä veloitetaan käyttämään työtehtäviä suorittaessaan työnantajan kustantamaa, henkilökohtaista suojaliiviä. Tämän lisäksi työnantajalla on velvollisuus tarjota jokaiselle työvuorossa olevalle, yksittäiselle poliisimiehelle niin sanotut taktiset suojavarusteet, joihin tilanteen tullen päälle pukemalla, voidaan varautua. Taktisissa suojavarusteissa on kyse taktisesta suojaliivistä sekä kypärästä, jotka ennen jokaista vuoroa pakataan partioautoon mukaan, sellaiseen paikkaan, josta ne tarpeen tullen on helppo poimia ja pukea ylleen nopeasti, stressaavissakin tilanteissa.

Jokainen uusi poliisimies koulutetaan edellä mainittuihin varusteisiin jo hyvissä ajoin peruskoulutuskauden aikana Poliisiammattikorkeakoululla, ennen koulutuksen aikana olevaa työharjoittelujaksoa. Työharjoittelujakson aikana sekä myöhemmin työelämässä, vastuu varusteiden niin kutsutusta ylläpitokoulutuksesta siirtyy Poliisiammattikorkeakoululta sille poliisilaitokselle, missä kukin poliisimies on kirjoilla.

Me tutkijoina havaitsimme jo oman peruskoulutuskaudemme sekä sen sisältämän työharjoittelujakson aikana sellaisen seikan, että tässä organisaatiossa ei ole ainoastaan yhtä ja oikeaa, käyttöön hyväksyttyä varustetta ja välinettä, vaan yhden ja saman poliisilaitoksen varustehyllystä saattaa löytyä hyvinkin monta erilaista mallia ja versiota yhdestä ja samasta varusteesta. Tästä pääteltynä, varusteiden kokema kehitystyö on jatkuvaa, asiantuntija- sekä käyttäjäkokemusten perusteella tehtyä.

1.1 Opinnäytetyön taustaa

Tähän alkuun lyhyesti taustaa opinnäytetyön tehneistä tutkijoista. Aloitimme opinnot Poliisiammattikorkeakoululla elokuussa vuonna 2018. Ensimmäisen lukuvuoden, toisen opintojakson aikana, saimme meidän koulumme yleisvalmiuksien opettajalta tehtävän, jossa meidän piti perehtyä tarkemmin johonkin tiettyyn poliisiin tai poliisin osa-alueeseen. Päädyimme tekemään tuon projektin yhdessä ja kohdistimme sen erääseen virantoimituksessa vakavasti loukkaantuneeseen poliisiin. Tämän tehtävän johdosta tehtävän antanut opettajamme ehdotti meille, että tekisimme myös opinnäytetyömme aiheita sivuten. Ajatus tuosta jäi jo tuolloin niin sanotusti korvan taakse ja aloimme

pohtimaan aihetta. Molemmilla meistä oli jo tuolloin kuitenkin ajatuksena tehdä opinnäytetyömme aiheesta, joka ainakin jollain muotoa sivuaisi poliisin voimankäyttöä ja ajatus yhdessä tehtävästä opinnäytetyöstä heräsi.

Myöhemmin opintojen edetessä päädyimme hyllyttämään tuon meille tarjotun aiheen ja aloimme pohtimaan uusia vaihtoehtoja. Jo opintojen varhaisessa vaiheessa tiesimme, että toinen meistä haluaa pyrkiä opintojen loppupuolella ulkomaille vaihto-oppilaaksi ja toinen meistä halusi valmistua koulusta niin pian, kun vaan on mahdollista. Tästä johtuen opintojen aikana pohdimme useampaan kertaan aihetta, mistä tekisimme opinnäytetyömme. Kävi kuitenkin niin, että vasta toisen lukuvuoden loppupuolella, silloisen työharjoittelujaksomme aikana, saimme lyötyä lukkoon aiheemme, johon perehdymme tarkemmin. Kyseessä on juuri tämä kyseinen aihe, josta me nyt kirjoitamme.

1.2 Opinnäytetyön aiheen rajaus

Opinnäytetyömme otsikko, Poliisimiehen suojarusteet ja niiden kehitys, on itsessään hyvinkin laaja kokonaisuus ja koimme, ettemme voi alkaa perehtymään opinnäytetyössämme joka ikiseen poliisiorganisaation käyttämään suojarusteeseen, joten jouduimme miettimään asiaa, miten rajaisimme aihettamme, ettei se paisuisi liikaa. Yleisesti ottaen, poliisin käyttämällä suojarusteilla voidaan tarkoittaa kaikkea mahdollista, työn tekohetkellä paljon puhuttaneesta kasvomaskista, aina raskaaseen luotisuojakilpeen saakka.

Täten päädyimme valitsemaan yksittäisen poliisimiehen useimmin kohtaamat henkilökohtaisen suojaliivin, sekä taktiset suojarusteet otsikointimme alle. Halusimme, että pystymme perehtymään muutamiin yksittäisiin varusteisiin paljon perusteellisemmin, verrattuna siihen, että esittelisimme jokaisen varusteen erikseen ja tekisimme näihin liittyen vain pienen pintaraapaisun jokaisesta erillisestä varusteesta. Lisäksi nämä varusteet koskettavat jokaista valvonta- ja hälytystoiminta sektorin poliisimiestä, joten rajauksessa huomioitiin myös sellainen seikka, että työ tavoittaisi mahdollisimman suuren kohdeyleisön, sen julkistamisvaiheessa.

1.3 Opinnäytetyön kulku prosessina

Opinnäytetyömme aihe oli siis lähtenyt liikkeelle ihan meidän omasta aloitteestamme. Ajattelimme, että pyrimme aloittamaan aiheemme työstämisen mahdollisimman pian aiheen valinnan jälkeen. Toisin kuitenkin kävi, vaikka tiesimme jo varhain, mitä kautta ja millaista materiaalia tulemme tarvitsemaan työtämme varten.

Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelmaan on kirjattu seuraavasti liittyen opinnäytetyöhön:

“Ensimmäisenä opiskeluvuonna opiskelija osallistuu opinnäyteprosessin aloitusluennolle. Valittuaan työnsä aiheen opiskelija osallistuu oman seminaariryhmänsä tapaamisiin, jotka alkavat toisena opiskeluvuonna. Opiskelija työstää opinnäytetyötään itsenäisesti ohjaajansa ja seminaariryhmänsä tuella.”

Näitä opetussuunnitelmaan kirjattuja seminaariryhmän tapaamisia on kaiken kaikkiaan kolme kappaletta opintojen loppupuolella. Tarkoituksena on, että oma opinnäytetyö olisi jokaisen aikana jossain tietyssä vaiheessa. Meidän kohdallamme tilanne ei kuitenkaan ollut tällainen. Vasta ennen viimeistä seminaariryhmän tapaamista, olimme lopulta saaneet aloitettua opinnäytetyömme kasaamisen keräämällä siihen liittyvää materiaalia eri menetelmin, sekä aloittamalla varsinaisen kirjoitusprosessin hyvinkin reippaalla tahdilla.

2 TUTKIMUSKYSYMYKSET JA -MENETELMÄ

2.1 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusmenetelmänä opinnäytetyössämme on käytetty kvalitatiivista eli laadullista tutkimusta, joka on toteutettu puolistrukturoitua teemahaastattelua käyttämällä. Haastatteluun itseensä perehdymme tarkemmin sille erikseen osoitetussa luvussa myöhemmin opinnäytetyömme aikana.

Laadullisen eli kvalitatiivisen tutkimuksen avulla pyritään kuvaamaan, ymmärtämään ja tulkitsemaan tutkittavaa ilmiötä. Kvalitatiivisen tutkimuksen aineiston analyysivaihetta ei sido kvantitatiiviselle tutkimukselle tyypilliset tiukat tulkintasäännöt. Analyysi kulkee koko tutkimusprosessin ajan mukana ohjaten tiedonkeruuta ja tutkimusprosessia.

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa ei voida etukäteen tietää, kuinka paljon ja mitä tietoa tai aineistoa tullaan tarvitsemaan. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa aineiston riittävän määrän merkinä voidaan pitää tutkimusongelman ratkeamista ja sitä, että tutkija ymmärtää tutkittavan kokonaisuuden. (Kananen, 2017, 35.)

Kuten myös muissa opinnäytetyömme vaiheissa mainitsemme, aiheitamme sivuten on jo tehty useampia aiempia opinnäytetöitä, joten pyrkimyksemme oli tuoda työllämme jotain uusia näkökulmia aiheeseen liittyen. Tästä syystä valitsimme käyttööme tämän kyseisen tutkimusmenetelmän. Koimme, että kyseistä menetelmää käyttämällä pääsemme parhaiten tavoitteisiimme. Kun keräsimme materiaalia työtämme varten, pyrimme selvittämään millaisia aiemmin tehdyt, aihealuettamme viitanneet opinnäytetyöt ovat. Ilmeni, että ne ovat pääosin tutkimuksellisia töitä, emmekä löytäneet, kuin yhden ainoan toiminnallisen opinnäytetyön, joka sisälsi produktin, mikä kuitenkin erosi selvästi meidän omastamme. Aiempien, tutkimuksellisten opinnäytetöiden raportteihin perehtyessä havaitsimme, että niissä on keskitytty esimerkiksi jonkun yksittäisen poliisin erityisryhmän, esimerkiksi valmiusyksikön varusteisiin. Lisäksi löysimme myös sellaisia, missä perehdyttiin laajemmin poliisin käyttämään varustevalikoimaan, mutta enemmän pintapuolisesti ja käyttäen erilaisia tutkimusmenetelmiä. Nämä myös painottuivat enemmän menneeseen aikaan.

Usein kvalitatiiviseen eli laadulliseen tutkimukseen rinnastettu haastattelu ja sen yleisin muoto, teemahaastattelu, on osoittautunut oivaksi empiirisen aineiston keruuvälineeksi opinnäytetöissä. (Haikansalo & Korander, 2020, 19.)

2.2 Tutkimuskysymykset

Käsitlemme opinnäytetyössämme seuraavia tutkimuskysymyksiä:

1. Onko poliisin suojarusteiden kehityksessä huomioitu niiden käytettävyys?
2. Onko taktisten suojarusteiden ylläpitokoulutus työssä oleville poliiseille tarpeellinen?
3. Onko poliisin suojarusteiden kehitystyössä onnistuttu?

3 LAINSÄÄDÄNTÖ

Suomessa poliisin toimintaa ohjaa lait sekä erilaiset asetukset ja määräykset. Tämän otsikon alle olemme listanneet ne lait, asetukset ja määräykset sekä niiden sisältämät pykälät, jotka meille itsellemme nousivat mieleen aiheeseemme liittyen. Osa näistä käsittelevät yksinomaan poliisin toimintaa ja osa perehtyy laaja-alaisemmin työntekijän sekä työnantajan toimintaan sekä velvollisuuksiin.

Lopussa nostimme esille myös Julkisuuslain, jonka avaamisessa keskitymme yksinomaan tämän oman opinnäytetyömme käsittelyyn

3.1 Poliisilaki

Poliisilain (PoL 872/2011) ensimmäisen luvun ensimmäiseen pykälään on kirjattu lain poliisille määrittämät tehtävät:

“Poliisin tehtävänä on oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen sekä rikosten ennalta estäminen, paljastaminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen. Poliisi toimii turvallisuuden ylläpitämiseksi yhteistyössä muiden viranomaisten sekä yhteisöjen ja asukkaiden kanssa ja huolehtii tehtäviinsä kuuluvasta kansainvälisestä yhteistyöstä.

Poliisi suorittaa lisäksi lupahallintoon liittyvät ja muut sille laissa erikseen säädetty tehtävät sekä antaa jokaiselle tehtäväpiiriinsä kuuluvaa apua. Jos on perusteltua syytä olettaa henkilön kadonneen tai joutuneen onnettomuuden uhriksi, poliisin on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin henkilön löytämiseksi.

Rikosten esitutkinnasta säädetään esitutkintalaissa (805/2011) ja rikosten esitutkinnassa käytettävistä pakkokeinoista pakkokeinolaissa (806/2011).”

Poliisin on suoritettava päämääräisesti kaikki laissa määritetyt, poliisille kuuluvat tehtävät, mutta tehtäviä suorittaessaan jokaisen poliisimiehen on otettava huomioon sekä sovellettava Poliisilain 1. luvun 3.–5. pykälää. Näissä on kyse poliisin työtä ohjaavista sekä rajaavista tekijöistä, eli suhteellisuusperiaatteesta, vähimmän haitan periaatteesta, sekä tarkoitussidonnaisuuden periaatteesta.

Vaikka poliisille on lain mukaan määritetty sille kuuluvat tehtävät, poliisilla on myös oikeus Poliisilain 1. luvun 6. pykälän mukaan priorisoida tehtäviä toisten edelle, niiden tärkeysjärjestyksen mukaan:

“Poliisin tehtävät on hoidettava tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Olosuhteiden vaatiessa tehtävät on asetettava tärkeysjärjestykseen.”

Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että poliisi voisi jättää jonkun tehtävän hoitamatta ottamalla toisen, tärkeämmän tehtävän hoitaakseen. Tämä pykälä ohjaa ainoastaan tehtävien asettamista tiettyyn järjestykseen, jossa ne tullaan suorittamaan.

Tehtävien priorisoinnin lisäksi, poliisilla on oikeus tehtävää suorittaessaan luopua joistain toimenpiteistä Poliisilain 1. luvun 9. pykälän mukaan:

“Poliisilla on oikeus luopua toimenpiteestä, jos sen loppuun suorittaminen voisi johtaa kohtuuttomaan lopputulokseen tavoiteltavaan päämäärään nähden.”

1. luvun 6. pykälän tavoin tämäkään ei kuitenkaan tarkoita sitä, että poliisi voisi jättää jonkun tietyn työtehtävän suorittamatta luopumalla siitä täysin.

Tarkemmin käsittelemäämme aiheeseen pureudutaan Poliisilain 2. luvussa, joka käsittää poliisin yleiset toimivaltuudet. 2. luvun 17.–18. pykälät käsittelevät poliisin yleistä voimankäyttöä, sekä voimankäyttötilanteita, jotka ohjaavat myös poliisin varautumista kyseisissä tilanteissa:

“Jos virkatehtävää suoritettaessa on syytä epäillä kohdattavan vastarintaa tai rikoslain 4 luvun 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu oikeudeton hyökkäys, voimakeinojen käyttöön on varauduttava sopivalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla.”

Tämä pykälä käsittää kuhunkin tilanteeseen soveltuvien voimankäytönvälineiden valinnan Poliisilain 1. luvun 3.–5. pykälien mukaan, sekä varustautumisen tapauskohtaisesti asianmukaisiin suojarusteisiin. Varautuminen sekä varustautuminen on tilanne- ja tehtäväkohtaista. Jokaiselle tehtävälle ei automaattisesti mennä niin sanotut taktiset suojarusteet päällä aseeseen varautuneena, mutta ääritapauksissa, esimerkiksi henkeä ja terveyttä uhkaavassa väkivaltatilanteessa, tilanne voi vaatia kyseisen varautumisen. Poliisin varautumisella ja oikeanlaisella suojarusteiden käytöllä poliisi turvaa omaa työturvallisuuttaan, joka taas minimoi sen riskin, ettei auttavasta tahosta tule yhtäkkiä autettava taho. Tällaisessa tapauksessa voidaan sitten miettiä, oliko varautumisen taso

sopiva kyseiseen tilanteeseen ja kuka sitten on se seuraava taho, kuka kykenee auttamaan tilanteessa, jossa poliisin piti kyetä toimimaan.

3.2 Asetuksia sekä määräyksiä

Valtioneuvoston asetus poliisista (1018/2013) alkaa seuraavanlaisesti:

“Valtio varustaa poliisimiehen tehtävien edellyttämällä voimankäyttö- ja suojavälineillä.”

Tämän asetuksen alle sijoittuu varustevyöllä kannettavien varusteiden lisäksi, jo poliisiammattikorkeakoululla peruskoulutuksen aikana koulutettu sekä valtion kustantama henkilökohtainen suojaliivi.

“Poliisin suojaliivillä tarkoitetaan poliisimiehen käyttämään pääsääntöisesti virkavaatetuksen alle puettavaa suojaliiviä. Suojaliivin tarkoituksena on antaa poliisille suoja mahdollisia fyysisiä iskuja vastaan, estää ampuma-aseen luodin tai teräaseen läpäisyä elintärkeisiin elimiin. Suojaliivi on jokaisella poliisilla henkilökohtainen” (Paunonen & Parviainen, Yllättävä teräasehyökkäys)

Tämän lisäksi allekirjoittaneiden työharjoittelukohteissa Kuopion, sekä Lahden pääpoliisiasemilla, jokaisella valvonta- ja hälytystoiminta sektorilla työskentelevällä poliisimiehellä on käytössään taktiset suojaruusteet, jotka sisältävät taktisen suojaliivin sekä kypärän. Kyseiset ruusteet ovat perus miehistötasolla kommuunivarusteita, jotka ovat työnantajan hankkimia, sekä jokaiselle yksittäiselle poliisimiehelle kouluttamia.

Poliisin käyttämistä ruusteista on säädetty tarkemmin Sisäministeriön asetuksessa poliisin virkapuvusta (1106/2013). Asetuksen 1. luvun 1. pykälä alkaa seuraavanlaisesti:

“Poliisimiehen sekä ylivartijan ja vartijan on käytettävä virkatehtävässään virkapukua.”

Asetuksen 1. luvun 4. pykälä käsittää erityis- sekä suojavaatteet, joihin sisältyy jo aiemmin tässä työssä mainitut kevyen suojaliivin sekä taktisen suojaliivin. Näitä voidaan käyttää 4. pykälän mukaan 1. luvun 3. pykälän määrittämien virka-asusteiden lisäksi poliisitoiminnassa.

Aiemmin käsiteltyjen asetusten lisäksi, Poliisihallituksen määräys: Poliisin voimankäyttö- ja suojavälineet sekä voimakeinojen ja suojavälineiden käytön koulutus, ohjaa sekä tarkentaa hyväksytyjen voimankäyttö- sekä suojavälineiden käyttöä sekä koulutusta.

Määräykseen on kirjattu seuraavanlainen velvoite, joka koskee sekä työnantajaa, että työntekijää:

“Poliisiyksikkö vastaa siitä, että työntekijällä on käytettävissä työtehtävien edellyttämät voimankäyttö- ja suojavälineet. Työntekijä vastaa siitä, että hän työaikana kantaa mukanaan työnantajan hankkimia tehtävien edellyttämiä voimankäyttö- ja suojavälineitä.” (POL-2019-28030. Sivu 9.)

3.3 Työturvallisuuslaki

Työturvallisuuslain (738/2002) 2. luvun 8. pykälä, Työnantajan yleinen huolehtimisvelvoite:

“Työnantaja on tarpeellisilla toimenpiteillä velvollinen huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä. Tässä tarkoituksessa työnantajan on otettava huomioon työhön, työolosuhteisiin ja muuhun työympäristöön samoin kuin työntekijän henkilökohtaisiin edellytyksiin liittyvät seikat.

Huolehtimisvelvollisuuden laajuutta rajaavina tekijöinä otetaan huomioon epätavalliset ja ennalta arvaamattomat olosuhteet, joihin työnantaja ei voi vaikuttaa, ja poikkeukselliset tapahtumat, joiden seurauksia ei olisi voitu välttää huolimatta kaikista aiheellisista varotoimista.

Työnantajan on huolehdittava siitä, että turvallisuutta ja terveellisyyttä koskevat toimenpiteet otetaan huomioon tarpeellisella tavalla työnantajan organisaation kaikkien osien toiminnassa.”

Työturvallisuuslain (738/2002) 2. luvun 14. pykälä, Työntekijälle annettava opetus ja ohjaus:

“Työnantajan on annettava työntekijälle riittävät tiedot työpaikan haitta- ja vaaratekijöistä sekä huolehdittava siitä, että työntekijän ammatillinen osaaminen ja työkokemus huomioon ottaen:

1) työntekijä perehdytetään riittävästi työhön, työpaikan työolosuhteisiin, työ- ja tuotantomenetelmiin, työssä käytettäviin työvälineisiin ja niiden oikeaan käyttöön sekä turvallisiin työtapoihin erityisesti ennen uuden työn tai tehtävän aloittamista tai työtehtävien muuttuessa sekä ennen uusien työvälineiden ja työ- tai tuotantomenetelmien käyttöön ottamista.”

Toimme opinnäytetyössämme aiemmin esille, että työnantajan vastuulla on varustaa työntekijät asiaan kuuluvalla tavalla. Edellä mainittujen pykälien mukaan, myös perehdytys sekä koulutus aiemmin mainittujen asetusten sekä määräysten mukaisiin varusteisiin on työnantajan, tässä tapauksessa poliisilaitosten vastuulla.

Työturvallisuuslain (738/2002) 2. luvun 15. pykälä käsittelee samoja seikkoja, kuin aiemmin mainittu Valtioneuvoston asetus poliisista:

“Työnantajan on hankittava ja annettava työntekijän käyttöön erikseen säädetyt vaatimukset täyttävät ja tarkoituksenmukaiset henkilönsuojaimet, jollei tapaturman tai sairastumisen vaaraa voida välttää tai riittävästi rajoittaa työhön tai työolosuhteisiin kohdistuvilla toimenpiteillä.”

Poliisin tapauksessa tämä siis käsittää työtehtävien hoitamisen mahdollistavien suojavälineiden hankinnan työntekijöille.

Ettei kaikki mainittavat asiat kaadu ainoastaan työnantajan harteille, Työturvallisuuslain (738/2002) 4. luvun 18. pykälä määrittää Työntekijän yleiset velvollisuudet:

“Työntekijän on noudatettava työnantajan toimivaltansa mukaisesti antamia määräyksiä ja ohjeita. Työntekijän on muutoinkin noudatettava työnsä ja työolosuhteiden edellyttämää turvallisuuden ja terveellisyyden ylläpitämiseksi tarvittavaa järjestystä ja siisteyttä sekä huolellisuutta ja varovaisuutta.

Työntekijän on myös kokemuksensa, työnantajalta saamansa opetuksen ja ohjauksen sekä ammattitaitonsa mukaisesti työssään huolehdittava käytettävissään olevin keinoin niin omasta kuin muiden työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä.”

Työntekijän on siis velvollisuus käyttää työnantajan tälle antamia varusteita.

3.4 Julkisuuslaki

Käsitlemme opinnäytetyössämme tarkemmin poliisin taktisia toimia ohjaavia seikkoja, joten päädyimme arvioimaan opinnäytetyötämme sekä sen sisältämän produktin salassa pidettävyyttä Julkisuuslain (621/1999) 24. pykälän, Salassa pidettävät viranomaisen asiakirjat, mukaan:

“Salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjoja ovat, jollei erikseen toisin säädetä:

5) poliisin, Rajavartiolaitoksen, Tullin, vankeinhoitoviranomaisen ja Maahanmuuttoviraston taktisia ja teknisiä menetelmiä ja suunnitelmia koskevia tietoja sisältävät asiakirjat, jos tiedon antaminen niistä vaarantaisi rikosten ehkäisemistä ja selvittämistä tai yleisen järjestyksen ja turvallisuuden tai rangaistuslaitoksen järjestyksen ylläpitämistä taikka Maahanmuuttoviraston ulkomaalaista koskevan selvityksen luotettavuutta.”

Tulkitsimme tämän perusteella, että tekemämme produkti, joka sisältää poliisin taktisia toimia sisältäviä seikkoja, asettuu esitetyn säädöksen mukaan salassa pidettäväksi, vaikka muu osa opinnäytetyöstä onkin laadittu julkisena.

4 HAASTATTELUT

Teemahaastattelu on yksi kvalitatiivisen tutkimuksen yleisimmin käytetyistä aineistonkeruumenetelmistä. Haastattelu sopii käytettäväksi aineistonkeruumenetelmänä silloin, jos tutkitaan mielipiteitä käyttäytymisiä tai sellaisia tutkimusalueita, joista ei tiedetä kovinkaan paljon (Kananen, 2015, 143). Päädyimme toteuttamaan haastattelun osana omaa opinnäytetyötämme, sillä halusimme liittää työhömmme käytännön kokemuksia, sekä mielipiteitä.

Jo opinnäytetyömme työstämisen alkuvaiheilla tiesimme, että haastattelu tulee olemaan osa meidän valmista työtämme. Vaikka aiheeseemme liittyen onkin tehty jo useita opinnäytetöitä sekä myös muuta tietopohjaista materiaalia löytyy jonkin verran, halusimme saada erilaisia näkökulmia sekä kokemuksia tutkimaamme aiheeseen liittyen. Tämän vuoksi niin sanotut asiantuntija haastattelut olivat meidän kannaltamme olennaisia tutkimustyömme onnistumisen sekä sen uskottavuuden takia. Näiden pohdintojen perusteella päädyimme yhteisissä tuumin toteuttaa haastattelurungon (Liite 1.), jonka pohjalta päädyimme toteuttamaan haastattelut.

Haastatteluiden pääasiallinen toteutustapa oli siis strukturoitu haastattelu. Haastattelutilanteet osoittivat kuitenkin, että haastattelutilanteista muodostui enemmänkin puolistrukturoituja, sillä emme olleet täysin varautuneet siihen tiedon määrään, mitä tulisimme saamaan haastatteluiden kautta.

Strukturoidussa haastattelussa tutkijalla on joukko avoimia kysymyksiä, jotka esitetään haastateltavalle samassa järjestyksessä (Kananen, 2015, 145.). Haastattelun rakenne siis pysyy haastattelusta toiseen samana, sekä haastattelijan vaikutus itse haastattelutilanteeseen pysyy minimalistisena. Meidän toteuttamissa haastatteluissa, tilanteet olivat kuitenkin enemmänkin vuorovaikutustilanteita, joissa kysymyksiä tuli sitä mukaa lisää, kun itse haastattelu eteni. Tämä osoittautui lopulta myös mielestämme meille soveltuvammaksi tavaksi toteuttaa haastattelu, jo pelkästään meidän työmme laadusta johtuen.

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa haastattelu on enemmän tai vähemmän avointen kysymysten esittämistä valituille yksilöille tai ryhmille. (Metsämuuronen, 2001, 14.)

Haastattelijasta riippuen päädyimme kuitenkin toteuttamaan haastattelut eri menetelmin. Toinen meistä äänitti haastattelun, jonka litteroi sitten haastattelun jälkeen ja toinen

meistä päätyi kirjaamaan haastattelun yhteydessä haastattelun pääkohdat ylös muistiinpanoin.

4.1 Henkilöiden valinta

Yhtenä merkittävänä lähteenä opinnäytetyöllemme toimi haastateltavien poliisimiesten valinta. Ennen valintaa aiheemme oli jo rajattu tarkoin, joten osasimme myös rajata hyvin ne henkilöt, kenellä olisi tarjota mielestämme meille parasta tietopohjaa aiheeseemme liittyen. Valikoimme molemmat, omasta mielestämme parhaat mahdolliset haastateltavat, joilla ajattelimme olevan asiantuntija tason tietämystä aiheeseemme liittyen. Lähestyimme valikoituja henkilöitä kirjallisesti ja kerroimme, mistä tässä haastattelussa on kyse ja mitkä ovat meidän tavoitteemme. Haastateltavien valintaan vaikuttivat henkilöiden työkokemukset sekä ammatillinen tieto- ja taitotaso tutkittavaan aiheeseen liittyen. Halusimme kuitenkin, että haastateltavilla olisi kokemuksia erilaisista poliisin töistä uransa varrella, jotta saisimme mahdollisimman moninaisia mielipiteitä sekä kokemuksia liitettyä työhömmä. Kaikki valikoituneet haastateltavat suostuivat haastatteluun, pienen aiheen pohjustuksen jälkeen.

Päädyimme valitsemaan kaikkiaan neljä asiantuntijaa aiheeseemme liittyen. Kaksi haastateltavista valittiin Poliisiammattikorkeakoululla työskentelevistä voimankäytönopettajista, koska ajattelimme, että heillä on hyvinkin ajantasainen tietämys aiheeseen liittyen. Toiset kaksi haastateltavaa valikoituivat Lahden pääpoliisilaitokselta valvonta- ja hälytyssektorilta. Lahden pääpoliisiasema toimi toisen meistä työharjoittelu poliisiasemana, joten tämä tuntui luontaiselta valinnalta. Kaikki haastateltavat olivat miehiä ja kaikilla oli virkauraa takana vähintään 10 vuoden ajalta.

4.2 Haastateltavat

Haastatteluiden yhteydessä kerroimme haastateltaville, että haastattelut tullaan toteuttamaan anonymeinä ja haastateltavat tullaan nimeämään eritavoin haastateltavien esittelyiden yhteydessä.

Ensimmäinen haastateltava, "Haastateltava A", työskentelee Poliisiammattikorkeakoululla voimankäytönopettajana. Nykyisissä työtehtävissään hän on toiminut vuodesta 2017 alkaen. "A" on valmistunut silloisesta poliisikoulusta vuonna 2010, jonka jälkeen tämä on ehtinyt toimimaan Helsingin poliisilaitoksella liikkuvassa poliisissa vuodesta 2010 alkaen. Tämän lisäksi hän on toiminut voimankäytönkouluttajana vuodesta 2012 alkaen, ennen siirtymistä Poliisiammattikorkeakoulun palvelukseen.

Toinen haastateltava, "Haastateltava B", työskentelee A:n tavoin Poliisiammattikorkeakoululla voimankäytönopettajana. B on aloittanut palveluksensa poliisissa jo 1990-luvun alussa, Helsingin poliisilaitoksella silloisessa järjestyspoliisissa. Vuonna 1999 B suoritti voimankäytön kenttäkouluttajakurssin, jonka jälkeen tämä on toiminut voimankäytön kenttäkouluttajana sekä Helsingin poliisilaitoksella "Roballa", että Poliisiammattikorkeakoululla.

Kolmas haastateltava, "Haastateltava C", työskentelee Lahden pääpoliisiasemalla järjestyspoliisina. Hän on käytännössä katsoen työskennellyt vain järjestyspoliisina, lukuun ottamatta muutamia kuukausia päivittäisrikostutkinnan puolella.

Neljäs haastateltava, "Haastateltava D", työskentelee Lahden pääpoliisiasemalla kenttäjohtajana valvonta- ja hälytys sektorilla. Hän on työskennellyt 35 vuotta valvonta- ja hälytys tehtävissä. Hän toimii myös voimankäytön kenttäkouluttajana, johtamisen kenttäkouluttajana, sekä JOUHA-joukkueen joukkueenjohtaja ja hän vastaa JOUHA-toiminnasta yksikössä.

4.3 Haastatteluiden kulku

Opinnäytteen kaikki kolme haastattelua toteutettiin puolistrukturoidusti, huolimatta siitä, mikä alun peräinen suunnitelma strukturoidusta haastattelusta oli. Koimme, että saamme täten huomattavasti enemmän irti näistä haastatteluista, kun emme sido niitä niin täysin pelkästään tekemäämme kysymysrunkoon (Liite 1.). Olimme yhteydessä näihin valikoituneisiin poliisimiehiin. Yhteydenottojen tarkoituksena oli kertoa haastateltaville aiheemme sisällöstä sekä siitä, mihin haastatteluilla pyrimme. Lisäksi haastateltaville annettiin jo tässä vaiheessa laatimamme kysymysrunko tarkasteltavaksi. Tämän tarkoituksena oli se, että haastateltavat saavat aikaa valmistautua itse haastatteluun. Tämän lisäksi ajattelimme, että saamme avoimempia vastauksia kysymyksiimme, kun olemme antaneet haastateltaville mahdollisuuden perehtyä enemmän meidän haastatteluteemaamme.

Kaksi ensimmäistä haastattelua, "A" ja "B", toteutettiin Poliisiammattikorkeakoululla. Haastattelu alkoi lyhyellä aiheemme esittelyllä, jonka jälkeen haastattelu jatkui kysymysrunkomme mukaisesti. Haastattelut kuitenkin pyrittiin pitämään mahdollisimman avoimina ja vuorovaikutteisina keskustelutilanteina. Molemmat haastattelut kestivät noin 40 minuuttia, jonka jälkeen vapaata keskustelua haastateltavien kanssa jatkettiin vielä

tovin verran. Molemmat haastattelut nauhoitettiin ja litteroitiin niiden käytön helpottamiseksi.

Haastattelu "C" toteutettiin Lahden pääpoliisiasemalla. Ensimmäisten haastattelujen tavoin Haastattelu alkoi lyhyellä aiheen esittelyllä, jonka jälkeen haastattelussa siirryttiin itse kysymyksiin. Haastattelu oli tarkoituksenmukaisesti edeltävien tavoin avoin ja vuorovaikutteinen ja se kesti noin 50 minuuttia. Haastattelun aikana pysyttiin pääasiassa kysymysten aihepiirissä, mutta ohessa käytiin myös vapaata keskustelua. Haastateltavan "C" vastaukset kysymyksiin kirjattiin ylös ja luettiin haastateltavalle, jotta niiden oikein kirjaaminen saatiin varmistettua. Haastateltava "D" haastateltiin sähköpostitse muista haastateltavista poiketen samalla kysymyspohjalla johtuen senhetkisestä koronapandemia tilanteesta.

Mielestämme haastattelut toivat hyviä näkökulmia tutkimustyöhömmä ja olimme tyytyväisiä lopputulokseen. Haastatteluiden aikainen ilmapiiri oli jokaisessa tapauksessa hyvinkin avoin vuorovaikutukselle, johon me näillä pyrimmekin. Koimme, että tämä toi haastateltaville huomattavasti paremman mahdollisuuden tuoda esiin omia mielipiteitä, ajatuksia sekä kokemuksia. Nämä sitten taas toivat meille itsellemme tutkijoina huomattavasti paremmat lähtökohdat saadun materiaalin jatkotyöstämiseen. Haastattelut toteutettiin pääosin marraskuun 2020 aikana.

4.4 Haastatteluiden tuloksista

Tässä kappaleessa tarkoituksemme on käsitellä haastattelutilanteita sekä -tuloksia tarkemmin. Tämän lisäksi siteeraamme haastateltaviamme.

Haastatteluiden aikana selvisi, että valikoiduilla haastateltavilla oli virkauriensa eriävyyksistä huolimatta, hyvinkin kattava asiantuntijuus tutkimaamme aiheeseen liittyen. Kaikilla oli oman kokemustaustansa vuoksi hyvä syventyneisyys tutkimaamme aihealueeseen. Lisäksi haastateltavien suhtautuminen valitsemaamme aihealueeseen oli mielestämme hyvinkin ammattimainen.

Kaikissa haastatteluissa tuli hyvin paljon yhtäläisyyksiä esille. Tämän lisäksi saimme eriäviä mielipiteitä sekä kokemuksia eri aiheisiin liittyen, jota myös toivoimmekin näiltä haastatteluilta.

Seuraavaksi vastaamme opinnäytetyömme tutkimuskysymyksiin tekemiemme teemahaastatteluiden pohjalta.

1. Onko poliisin suojaruusteiden kehityksessä huomioitu niiden käytettävyys?

”Oikean kokoisena sopii hyvin päälle ja ovat käytettävyydeltään oikein hyviä. Kaikkiin varusteisiin tottuu käyttämällä, myös raskaampiin varusteisiin, vaikka ne ovatkin mukavuudeltaan heikompia.” (Haastateltava A.)

”Käytettävyys minun mielestäni tänä päivänä on ihan todella hyvä. Kyseessä ei missään tapauksessa ole kuitenkaan mistään mukavuus välineistä ja se on ymmärrettävä sekä hyväksyttävä tietyt niiden tuomat haasteet. Niitä ei kuitenkaan saa mitenkään optimaaliseksi kenellekään. Tietyt ominaisuudet ja materiaalit ovat kuitenkin sellaisia, mitä ei vielä tänä päivänä pystytä muokkaamaan sellaisiksi, että kyse olisi kuin toisesta ihosta.” (Haastateltava B.)

”Henkilökohtaista suojaliiviä ei töissä ollessa juurikaan edes huomaa. Käytettävyydeltään se on todella hyvä. Koko päivä se päällä pitää kuitenkin olla.” (Haastateltavat A ja B.)

”Kehitys on mennyt hyvään suuntaan. En omaa liivin alle laitettavia verkkoliivejä, en näe niiden tarvetta suomen lämpöoloissa. ratkaisevinta on vaatetus liivin alla. Sarja-A liiviin verrattuna nykyisen liivin yläosa ei tule samalla tavalla leukaa tai kurkkua vasten. Pidän sarja A-liivin jälkeen tulleesta sivuvetoketjullista liivistä.” (Haastateltava C.)

”Nykyinen henkilökohtainen taktinen suojaliivini on muutoin erittäin käytännöllinen, mutta kaulasuojus asennettuna se tekee konepistoolin käytön erittäin hankalaksi, koska aseentukia on vaikea tukea rinnan yläosaa vasten. Muutoin pidän liiviä erittäin onnistuneena niin etu kuin takaläppien osalta. Lisäksi liiviin on helppo asentaa lipas ja muita taskuja. Liivin säädettävyys on normaalivartaloiselle riittävä verrattuna esimerkiksi Burkmanin vanhaan taktiseen liiviin, jossa lisätaskujen lisääminen on ollut erittäin hankalaa.” (Haastateltava C.)

”henkilökohtainen suojaliivi2018 on viimeisen päivityksen jälkeen hyvin istuva ja varsin vaateomainen varuste. Mittatilauksella liivi sopii lähes kaikille vartalotyypeille. Nykyiset pehmeähköt ballistiset paneelit ovat mukavia käyttää ja kylmällä ilmalla toimivat jopa lisäeristeenä. Myös lisälevy on nykyisin käyttäjäystävällinen. Lämpöongelma on ja pysyy kesäisin, tosin ilmankiertoliivit tms. helpottavat jonkin verran.” (Haastateltava D.)

”Ulbrichtsballistinen titaanikypärä luotivisiirillä on maailman huippua. Painoa kypärällä on, mutta jos käytössä on vastapaino, kypärä tasapainottuu ja samalla kypärä ”kevenee”.” (Haastateltava D.)

“Yleiskäytön taktinen suojaliivi on huomattava parannus 2013 mallin taktiseen liiviin. Leikkaukset ovat onnistuneet liivin käytettävyyden, puettavuuden ja säädettävyyden kannalta. On järkevää, että liiviä on vaikea ”muokata”. Kriittisen suojapaneelit on kiinnitetty siten paikalleen, että niiden irrottaminen ei onnistu. Jos sellainen mahdollisuus olisi käyttäjät muokkaisivat liiviä ja paneelit olisivat hetken päästä kadoksissa.” (Haastateltava D.)

Kaikki neljä haastateltavaamme olivat samalla linjalla siitä, että Suomen poliisin suojaruusteet ovat kehittyneet ajan saatossa. Voimakkaimmin haastattelussa nostettiin esille suojaruusteiden nousujohteinen parantuvuus aina uuden mallin päätyessä käyttöön. Ydin seikkoina olivat suojaruusteiden parantunut käyttömukavuus, suojaus ja muokattavuus. Haastateltava D toi esille ruusteen henkilökohtaisesti itselle sopivaksi muokkaamisen vastapainoksi myös sen, että nykyistä taktista suojaliiviä on vaikea muokata kriittisten osien kohdalta, jottei ruusteen suojaavuus kärsisi.

Poliisitarkastaja Marko Savolainen on 20.06.2016 MTV-uutisten Huomenta Suomessa kommentoinut “Poliisien varustus on mitoitettu todennäköisiä kohdattavia uhkia kohtaan kansainvälisten standardien mukaan. Me emme koskaan tiedä, mitä siellä on vastassa.” ja “Jatkuvaa tasapainoilua poliisin toimintakyvyn ja suojaamisen välillä. Jos rakennetaan täydellisesti suojattu, ei pystytä enää toimimaan.” Haastateltava B myös huomauttaa, että kyseessä ei ole mukavuusvälineet ja se aiheuttaa omat haasteensa. Kaikki mainitut seikat ja mielipiteet huomioiden voidaan päätellä, että poliisin suojaruusteiden kehityksessä on huomioitu tasapaino suojauksen ja käytettävyyden osalta, sekä parannettu niiden yleistä käyttömukavuutta ja muokattavuutta.

2. Onko taktisten suojaruusteiden ylläpitokoulutus työssä oleville poliiseille tarpeellinen?

”Ylläpitokoulutuksesta vastaa poliisilaitokset ja se nyt on aika värikästä, että minkälaista se koulutus laitoksissa sitten on. En osaa sanoa, minkä verran missäkin mitään koulutetaan. Kyseessä ei ole kuitenkaan kovinkaan monimutkaisista ruusteista, eikä siinä montaa minuuttia mene, jos kukin omaehtoisesti kokeilisi, että miten ruusteet menevät päälle, vaikka sitten partioautoa pakatessaan. Omaa osaamistaan on siis tärkeä pitää yllä. Lisäksi jokaisella on myös velvoite pitää yllä taitoa käyttää ruusteita, että tosipaikan tullen ei tarvitse alkaa miettimään, että miten se tapahtuikaan.” (Haastateltava A.)

”Todellakin on! Koulutuksen taso ei ole tällä hetkellä riittävä. Ainoastaan tietyt pakolliset velvoitteet hoidetaan pois alta ja kaikki muu ekstra unohdetaan. Merkityksellinen asia jää

helposti treenaamalla ja sitten kun keikka tulee, niin siinä sitten räpелletään varusteiden kanssa ja aika menee pelkästään siihen ja toimintakyky laskee lähes olemattomaksi. Varusteiden käytöstä, pukemisesta ja ylläpidosta pitäisi saada sellainen tietynlainen rutiini.” (Haastateltava B.)

“Tasotuntemus henkilökohtaisissa välineissä on tärkeää. Jokainen henkilökohtaisella tasolla vastaa itse siitä, millä tasolla henkilökohtaisten suojavälineiden taso on. Toisaalta taas, jos on vain yleiskäyttö liivit, ne on syytä tarkistaa. Oma selvittämien on avainasemassa. Toisaalta kun tulee uusia varusteita, niistä olisi syytä käyttäjää informoida. Työnantajan vastuuta ei voi unohtaa asiassa. Tarkoitin lähinnä, että olisi riittävä perehdytys asiassa.” (Haastateltava C.)

“Asia jää liian paljon oman aktiivisuuden varaan. Tosin jossain vuoroissa on aktiivisia voimankäytön kouluttajia, jotka huolehtivat koulutuksesta esimerkiksi, mutta taso on liian kirjava. Suojavarusteiden käyttö vaatii jatkuvaa harjoittelua ja esim. sunnuntai päivävuoroissa voi järjestää leikkimielisiä kahvikisoja. Esim. kuka pukee nopeimmin varusteet päälle.” (Haastateltava D.)

“Työpaikkakoulutus on avainasemassa. Kun uusia malleja tulee, niin silloin asiat käydään johdetusti läpi voimankäytön kenttäkouluttajien toimesta. Ylläpitokoulutus hoituu työvuorojen lomassa pienryhmäkoulutuksena ja partion jäsenet voivat vaikka keskenään hoitaa sparrauksen ja kerrata asioita. Asioita pitää vaan toistaa ja kerrata.” (Haastateltava D.)

Haastateltavien mielipiteet vaihtelivat suojavaruste ylläpitokoulutuksen suhteen. Haastateltavat B ja D puhuivat ylläpitokoulutuksen riittämättömyydestä ja haastateltava D vielä mainitsi asian jäävän liialti poliisimiehen oman aktiivisuuden varaan. Vastavuoroisesti Haastateltavat A ja C nostivat esiin yksilön vastuun pitää omaa osaamistaan riittävällä tasolla yllä. Kuitenkin haastateltava C peräänkuuluttaa myös työnantajan vastuuta uusien varusteiden käyttöönottokoulutuksen osalta.

Ratkaiseva tosiseikka kuitenkin on, että eri poliisilaitoksilla toimitaan eri tavoin asian tiimoilta. Mielestämme olisi hyödyllistä, että molempia kantoja kuultaisiin ja vahvistettaisiin, sillä ne eivät sulje toisiaan pois. On myös muistettava kertaamisen ja toiston tärkeys, joka on yleisesti hyväksytty oppimisen ja taidon ylläpitämisen peruspilari.

3. Onko poliisin suojavarusteiden kehitystyössä onnistuttu?

”Kautta linjan, kaikkia varusteita koskee sama asia, että niistä on tässä viimeisen 10 vuoden aikana tullut paremmin käytettäviä, mukavampia sekä kevyempiä. Niiden suojaustaso on samalla noussut, sitä mukaa, kun materiaalit kehittyvät. Kehityksessä mennään koko ajan oikeaan suuntaan.” (Haastateltava A.)

”Urani alkuajoilla jouduimme itse hankkimaan omat varusteemme. Henkilökohtaista suojaliiviä ei edes ollut kaikilla ja se minkä itse hankin, sisälsi sellaisen tönkön teräslevyn. Raskaat suojaliivit olivat tuolloin sellaisia pehmeitä liivejä, jotka kyllä tuplasivat sen suojauksen, minkä henkilökohtainen liivi antoi, mutta eivät ne olleet lähelläkään nykypäivää. Kypärän kehitys on vasta viime vuosien aikana oikeasti lähtenyt hyvään kehitykseen. Aikanaan käytettiin pelkkää peltikypärää, jonka suojaus oli heikohko. Mihin näistä ajoista on tultu, kehitys on mennyt todella hyvään suuntaan. Lisäksi varusteiden hankkijan asenne hankintoihin on parantunut huomattavasti tässä viime vuosina. Nyt varusteiden merkitys työntekijöille ymmärretään.” (Haastateltava B.)

”Myönteiseen suuntaan ollaan menossa.” (Haastateltava C.)

”Kun aloitin poliisiuran 1.2.1986 ei henkilökohtaisia suojaliivejä ollut. Kypärät olivat teräskypäriä mallia ”sa int” siniseksi maalattuna. Sen aikaiset taktiset suojaliivit olivat painavia ja niissä käytettiin teräslevyjä. Niitä oli myös vähän. Esim. Lahdessa alta 10 kpl. Ensimmäiset henkilökohtaiset suojaliivit sain vuonna 1989, kun aloitin koirapartiossa koirapartiomiehenä. Tähän aikaan ei VATI-ryhmiä ollut ja koirapartiot hoitivat kaikki ”vaativimmat tehtävät”. (Haastateltava D.)

”meillä on ollut iso etu, että Vantaalla on toiminut alan vahva toimija. Nykyiseltä nimeltään Sioen Ballistics. Vaikka yhtiö vaihtanut vuosien saatossa monet kerrat omistajaansa/nimeä on varusteiden valmistus pysynyt Suomessa ja Suomen viranomaiset, etenkin poliisi on saanut käyttöönsä tuotteita, mitkä ovat maailman huippua.” (Haastateltava D.)

Kaikki haastattelemamme henkilöt olivat yhtä mieltä poliisin suojarusteiden kehityksen onnistumista. Ajassa taaksepäin katsoen, poliisin suojarusteet ovat lisääntyneet ja kohentuneet huomattavasti. (Seppälä, 2019, 31.)

5 PRODUKTI

Toiminnallinen opinnäytetyö koostuu perustyyppisesti siis produktista eli tuotteesta, joka voi olla esimerkiksi opas, internet sivusto, ohje, koulutusmateriaali, suunnitelma tai vaikkapa jonkin projektin toteuttaminen, sekä työstöprosessin raportista (Haikansalo & Korander, 2020, 4.) Kun aloimme suunnittelemaan omaa opinnäytetyötämme, emme tienneet vasta, kun hyvin myöhäisessä vaiheessa, että haluamme toteuttaa jonkinlaisen produktin liitettäväksi työmme raporttiin. Tarkkaa suunnitelmaa ei kuitenkaan vielä ollut sen suhteen, että mihin aiheeseen tai aihealueeseen tämän kohdistamme ja ketkä toimisivat tämän produktin kohderyhmänä.

Produktin toteutustavaksi valitsimme niin sanotun koulutuskortin. Päädyimme ratkaisuun tehdä produkti haastattelujen tulokset ylläpitokoulutuksen osalta tukemaan yksilötason oman taidon ylläpitämistä. Ajatuksemme oli tuottaa muutaman A4-paperin kokoinen opas, kunhan saamme rajattua ideamme tähän soveltuvaksi. Päädyimme tällaiseen toteutusideaan, sillä koimme, että se olisi jatkoa ajatellen kaikista vaihtoehdoista helppokäyttöisin. Lisäksi kyseessä olisi tyyliltään sellainen opas, joka voisi olla ripustettuna tilassa, jossa suojavaLINEITÄ säilytetään tai ne otetaan käyttöön työvuoroa aloitettaessa. Päämäärämme oli siis luoda mahdollisimman helppokäyttöinen, selkeä ja sopivan yksinkertainen opas, joka tavoittaisi mahdollisimman suuren kohdeyleisön. (Stum, 2017.)

5.1 Produktin salassa pidettävyys

Aihetta valittaessa on hyvä muistaa, että opinnäytetyön tulee lähtökohtaisesti olla kokonaan julkinen. Suositeltavaa on, että salassa pidettävä aines kuitenkin sijaitsee vain opinnäytetyön liitteessä ja itse raporttiosa on julkinen (Haikansalo & Korander, 2020, 7.) Laitimamme opinnäytetyön raporttiosan saimme pidettyä täysin julkisena. Produktin jouduimme kuitenkin salaamaan, sillä se sisältää poliisin taktisia menetelmiä sekä varusteita, jotka kaikki ovat lähtökohtaisesti salassa pidettäviä. Produktin salaaminen perustuu Julkisuuslain (621/1999) 24. pykälän viidenteen kohtaan, joka käsittelee poliisin taktisia sekä teknisiä menetelmiä. Opinnäytetyön laatijoina meidän vastuullemme jäi myös salassa pidettävyyden asteikon harkitseminen. Olimme yhteydessä Poliisiammattikorkeakoulun lehtoriin, Anu Haikansaloon, jolta selvisi, että mikäli kyseessä ei ole jonkin, esimerkiksi poliisilaitoksen tilaustyönä tehty opinnäytetyö, suojaustaso voi olla enintään ST IV. Meidän tapauksessamme tilanne oli juuri tämä, joten päädyimme salaamaan produktimme kyseisellä suojaustasolla. Täten jouduimme myös hieman

supistamaan produktissa esiteltävää aihettamme, sillä osa poliisin taktisista sekä teknisistä toimista ja varusteista on suojattu suojaustasolla ST III.

5.2 Produktin vaiheet ja tavoitteet

Idea produktin tekemisestä lähti vasta Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelmaan sisällytetyn opinnäytetyön seminaarin toisen vaiheen aikana. Ideasta kehkeytyi kuitenkin hyvinkin nopeasti tietynlainen suunnitelma ja aloimme yhdessä ideoimaan, miten ja milloin alamme viemään tätä prosessia eteenpäin.

Viimeisen Poliisiammattikorkeakoululla vietetyn lähiopetuspäivän jälkeen päädyimme pitämään yhdessä palaverin, jonka aikana saimme lopulta päätettyä millaisen me teemme meidän tuotoksestamme. Alkuperäisenä ajatuksena oli toteuttaa tiivis ja selkeä, yhden A4-sivun kokoinen koulutuskortti, joka sisältäisi kuvia ja tekstiä.

Ajatukset muuttuivat hyvinkin pian toteuttamiseksi ja muutamaa päivää myöhemmin löysimme itsemme Poliisiammattikorkeakoulun luokkatiloista taktisten suojavälineiden ja kameran kanssa. Vielä emme kuitenkaan olleet varmoja, että mitkä kaikki kuvat olisivat olennaisia työmme kannalta, joten päädyimme sellaiseen lopputulokseen, jonka opimme jo opintojemme alkupuolella, tekniikan oppitunneilla: "Mieluummin liikaa kuvia, kuin liian vähän." Edellä mainitussa tilanteessa otettuja kuvia on kuitenkin huomattavasti helpompi karsia pois, verrattuna siihen, että alkaisi uudestaan sovittaa aikatauluja yhteen ja toteuttaa uusia kuvaussessioita. Produktiin liitettyjen kuvien ajatuksena oli pääasiassa huomion herättäminen kohdeyleisössä. Ajattelimme, että A4-sivun kokoinen kortti, joka sisältää pelkkää tekstiä pienellä printillä ei ole läheskään niin mielenkiintoa herättävä verrattuna sellaiseen, mikä sisältää edes jonkinlaisen kuvan. Lisäksi päätimme, että koulutuskortista olisi tarkoitus ripustaa yleisesti näkyville lukittuun tilaan poliisilaitoksella, jossa suojavälineitä säilytetään, siten saavuttaen kohdeyleisön avainhetkellä varusteiden pakkauksen ja tarkastamisen aikaan. Produktin tarkoituksena oli kuitenkin päästä jatkokäyttöön opinnäytetyön tekemisen jälkeenkin.

Näiden edellä mainittujen toimenpiteiden päätteeksi totesimme, että tästä oli helppo lähteä rakentamaan ajatusmaailmaamme sopivaa tuotosta.

5.3 Produktin rakenne

Päädyimme lopulta sisällyttämään produktiimme hyvinkin yksityiskohtaisia ohjeita ja neuvoja, aivan kuten poliisiammattikorkeakoulun peruskoulutuksen aikana alun perin on opetettu.

Tekstiosat ovat muotoiltu ranskalaisin viivoin selkiyttämään lukemista. Täten oppaasta saatiin helppoiten tehtyä vaihe vaiheelta opastava luettelo. Tekstin lisäksi opas sisältää myös useita kuvia, joiden tarkoituksena on herättää lukijan mielenkiinto oppaaseen. Tämän lisäksi kuvien tarkoituksena on toimia visuaalisena opetusmenetelmänä. Kuvat yhdistettynä tekstiin samalla näyttävät sekä kertovat, miten joku asia tulee tehdä.

Ihminen oppii pääosan hankkimastaan tiedosta näköaistin välityksellä ja seuraavina tulevat kuulo- ja tuntoaisti. Oppimisen kannalta on tärkeää käyttää useita aisteja samanaikaisesti. (Vuorinen 1993, 47.)

Oppiminen jakautuu kolmeen osaan, visuaaliseen eli näkemällä oppimiseen, auditiiviseen eli kuulemalla oppimiseen, sekä kinesteettiseen eli tekemällä oppimiseen. Produktin sisältävien kuvien sekä tekstin yhtälön tarkoituksena on tuottaa lukijalle mahdollisimman paljon erilaisia näköhavaintoja oppimisen tueksi.

Visuaalisesti oppivalle ihmiselle informaatio näyttäytyy kuvina ja filmin pätkinä. Värit, muodot ja esteettisyys kokonaisuudessaan merkitsevät tällaiselle oppijalle hyvin paljon. Näkömielikuvien luominen opittavista asioista on oppijalle erittäin hyödyllistä, sillä hän hyödyntää jälkeensä näkömielikuvia uuden oppimansa tueksi. (Koivusalo & Salenius 2012, 9.)

5.4 Produktin esittely ja julkistaminen kohdeyleisölle

Kun produkti oli lopulta meidän mielestämme sillä mallillaan, että pystyimme itse hyväksymään sen ja kutsumaan sitä valmiiksi, halusimme myös ulkopuolisen mielipiteen siihen, että olemmeko onnistuneet tuotoksesamme. Päädyimme esittämään tuotoksemme neljälle kurssilaisellemme, joilta pyysimme kommentteja ja mielipiteitä työstämme. Tällä pyrimme selvittämään sen, onko työllä oikeasti jotain konkreettista hyötyä tulevaisuutta ajatellen. Jokainen testiryhmän henkilö on suorittanut työharjoittelun, jossa he ovat päässeet kokeilemaan valvonta- ja hälytystoiminta sektorin työtehtäviä, jolle myös tämä tekemämme koulutuskortti on pääosin suunnattu.

Palautteen antaneille henkilöille kerrottiin asian esittelyn yhteydessä, että saatu palaute tullaan sitotoimaan ja liittämään mukaan työhömmme. Nämä kuitenkin luvattiin toteuttaa anonyymeinä. Sitaitavat henkilöt tullaan nimeämään eritavoin palautteen esittelyn yhteydessä.

5.5 Saatu palaute produktiin liittyen

Päädyimme toteuttamaan tämän palautteen keruun vertaisiltamme, sillä koimme, että heiltä saisimme suurimman palautteen työhön liittyen. Lisäksi koimme, että heidät olisi helpoin tavoittaa tällaiseen asiaan liittyen. Suurin osa vertaisistamme tulee kuitenkin jatkamaan poliisiorganisaatiossa mukana, joten tämä tarkoittaa sitä, että myös heistä tulee meidän työmme kohderyhmää.

Seuraavaksi sitaitoituna vertaisilta saatu palaute produktista.

“Muistilista on selkeä ja yksinkertainen. Tämä olisi hyvä olla jokaisen poliisiaseman seinällä siellä, missä passiivisia suojavarusteita säilytetään. Muistilista on mielestäni kauttaaltaan erittäin hyvä ja olisi hienoa, jos noiden ohjeiden mukaan laitoksilla oikeasti toimittaisiin. Liian usein sitä itse ainakin vain tarkisti, että liivissä on virve-kotelo ja sitten vain auton perälle.” (Vertainen A.)

“Suojaruustemuistilistassa oli kaikki oleellinen tieto. Sinällään se ei tuonut mitään uutta informaatiota lukijalle vaan oli enemmänkin nimensä mukaisesti muistilista. Joistakin kohdista olisi voinut vielä tarkentaa mitä tai miten. Esimerkiksi mainitsitte, että suojavarusteet pitää pakata oikein. Lukijalle olisi voinut valaista, että miten pakata oikein. Toisaalta niin kuin alussa mainitsin niin produkti on muistilista.” (Vertainen B.)

“Yksisivuinen ohjekortti on riittävän lyhyt, jotta sen voi nopeasti vilkaista läpi. Kortti sisältää kypärän ja raskaan suojaliivin osalta oleellimmat käyttöön liittyvät toimenpiteet. Ei kuitenkaan liian yksityiskohtaisia ohjeistuksia. Olisiko lakin käyttö tarvinnut huomioida kypärän säätämisen yhteydessä? Huollon osuutta ei ole yksilöity, onko huoltotoimenpiteet kaikille selvät? Voisiko kypärästä olla myös kuva, kun suojaliivistäkin on? Kuvilla varmaan tarkoitus elävöittää kortin visuaalista ilmettä. Yksinkertainen ja selkeä kokonaisuus.” (Vertainen C.)

“Tämä produkti sisältää asiaa, mutta ei tuo mitään uutta pöytään. Raskaiden varusteiden käyttäjät todennäköisesti tietävät, että kypärä tulee säätää ja miten liivi puetaan päälle.

Produktilla voisi olla hetkellinen hyöty suojavaarustekoulutuksen alkumetreillä.” Vertainen D.)

Saamamme vertaispalaute produktista oli seikkaperäistä pitkälti sellaista, mitä odotimme. Saimme paljon ehdotuksia asioista, joita voisimme lisätä tuotteeseen. Ajattelimme, ettemme enää alkaisi muokkaamaan produktiamme, huolimatta saamastamme palautteesta. Prosessin myöhemmässä vaiheessa opinnäytetyömme vastaavan ohjaajan kautta ilmeni kuitenkin sellainen seikka, ettei tuollainen toteuttamamme produkti olisi riittävän laaja sisältönsä suhteen, joten jouduimme muokkaamaan alkuperäistä suunnitelmaa jonkin verran, sekä lisäämään aineistoa tuotteeseen. Päädyimme täydentämään sitä vertaispalautteesta saamillamme kehitysehdotuksilla. Lisäksi päädyimme tekemään siitä yksityiskohtaisemman, vaihe vaiheelta esitetyn muistilistan. Pyrimme silti pitämään produktin mahdollisimman ytimekkäänä ja helppolukuisena, jotta se sitoisi lukijan mielenkiinnon lukea se loppuun mahdollisimman monen henkilön kohdalla. Pohdimme, että runsas ja paljon tietävä ohje saattaisi aiheuttaa lukijan jättämään kortin lukemisen kesken.

Tämän produktin tarkoituksena ei kuitenkaan ole yksinomaan ylläpitää jokaisen poliisimiehen motorisia taitoja suoritua oikeaoppisesti varusteiden kanssa toimimisesta. Ihmisen kehityksen myötä tälle kehittyy motorisia perustaitoja, jotka jakautuvat tasapaino-, liikkumis-, sekä käsittelytaitoihin. Nämä taidot ovat jo hyvin varhaisessa iässä ihmiselle kehittyviä ja ne toimivat perustana muun muassa kaikille arjen- sekä lajitaidoille. Tässä tapauksessa ne toimivat perustana myös näiden varusteiden oikeaoppiselle käytölle. Motoriset taidot ovat läpi iän ylläpidettäviä taitoja, mikä tarkoittaa myös sitä, että jokaisen poliisimiehen on ylläpidettävä omaa osaamistaan käyttämällä tälle jaettuja varusteita. Tämä siis tarkoittaa muun muassa varusteiden oikeaoppista päälle pukemista sekä niiden kasaamista. Oppiminen ja opitun ylläpitäminen vaatii jokaiselta yksilöltä käytännön tekemistä sekä tehtyjä toistoja toistojen perään. (Motoriset taidot – mitä ne ovat?, luettu 1.2.2021.)

6 TULOKSET JA POHDINTA

6.1 Opinnäytetyön luotettavuus

Onko yhtä ja ainutta totuutta olemassa? Voidaanko sanoa varmasti, että jokin asia on juuri niin kuin väitetään? Miten väite näytetään toteen? Totuus on suhteellista, sillä tutkijalla on rajallinen tieto ja ymmärrys. Tiedon myötä totuus muuttuu. (Haaparanta & Niiniluoto, 1986, 19.)

Luotettavuuden arviointi on keskeinen osa tieteellistä tutkimusta, sillä tutkimukselle on asetettu tiettyjä normeja ja arvoja, joihin sen tulisi pyrkiä. Luotettavuuskysymyksissä keskeisiä käsitteitä ovat perinteisesti olleet reliabiliteetti ja valideiteetti. (KvaliMOTV 3.3.) Reliabiliteetti tarkoittaa tutkimustulosten pysyvyyttä eli sitä, että jos tutkimus toistetaan, saadaan samat tulokset. Valideiteetti tarkoittaa puolestaan sitä, että tutkitaan oikeita asioita. (Kananen, 2015, 343.)

Tässä kappaleessa arvioimme opinnäytetyössämme käyttämiämme lähteitä, sekä niiden luotettavuutta hankitun aineiston suhteen.

Opinnäytetyömme luotettavuuden arvioinnissa meidän on huomioitava, että yksi merkittävistä lähteistämme oli meidän toteuttamat teemahaastattelut. Vaikka jokainen haastattelu noudattikin pääpiirteittäin samaa pohjaa, kaikki haastateltavat ovat kuitenkin yksilöitä, joilla on omat mielipiteensä sekä näkemyksensä asioiden suhteen. Jokaisesta haastattelusta pystyttiin kuitenkin nostamaan samanlaisia asiasisältöjä, sekä kokonaisuuksia esille, mikä taas osoitti sen, että asiaperehtyneisyys on heidän osaltaan hyvinkin luotettavaa. Jokaisen haastateltavan kohdalla oli kyse oman alansa ammattilaisesta, joilta saatu tieto oli osittain hyvinkin seikkaperäistä. Sellaista, jota ei olisi mielestämme mahdollista saada selville muita keinoja käyttämällä.

Erityisesti tekemiemme haastatteluiden pohjalta pystyimme myös hyvinkin seikkaperäisesti vastaamaan asettamiimme tutkimuskysymyksiin. Koemme itse, että ilman haastatteluita, emme olisi saaneet mielestämme tarpeeksi kattavia tuloksia aikaiseksi.

Olemme käyttäneet opinnäytetyössämme useita eri kirjallisia sekä sähköisiä lähteitä, joihin olemme myös viitanneet. Tämän lisäksi omistimme yhden kokonaisen luvun pelkästään lakien, asetusten sekä määräysten käsittelyyn. Kaikki käyttämämme lähteet ovat peräisin pääosin kahdelta viimeiseltä vuosikymmeneltä, lukuun ottamatta yhtä

yksittäistä tapausta. Miestämme kaikki käyttämämme lähteet ovat oman alansa asiantuntijoiden kirjoittamia ja ne ovat perusteltuja.

Aihealuetta tarkastellessa on kuitenkin huomioitava myös se seikka, että iso osa siitä käsittää poliisin salassa pidettäviä teknisiä ja taktisia toimia, joka tarkoittaa sitä, ettei siihen liittyvää julkista kirjallisuutta ole juurikaan saatavilla. Osa lähteistä on myös vain organisaation sisältä löytyviä, eikä niille löydy julkisista lähteistä vastineita. Tästä syystä nämä ovat mielestämme myös hyvinkin luotettavia lähteitä.

6.2 Omaa pohdintaa

Mielestämme toiminnallinen opinnäytetyö oli meille hyvä valinta. Aiheeseemme viitaten on tehty jo useita eri opinnäytetöitä, joten emme alkujaankaan kokeneet, että tutkimukselliset näkökulmat olisivat sellaisia, mihin haluaisimme enää sen tarkemmin pureutua. Aineistoa kerätessämme aiheeseemme liittyen, löysimme yhden ainoan aiemmin tehdyn toiminnallisen opinnäytetyön, joka sisälsi produktin. Tämä kyseinen produkti oli kohdistettu Helsingin poliisilaitokselle, jossa kyseisen opinnäytetyön tutkija oli suorittanut oman työharjoittelujaksonsa. Produkti sisälsi taktisten suojavarusteiden teknisiä sekä taktisia ominaisuuksia ja täten oli salattu suojaustasolla ST III. Koimme, ettei meillä ole tarvetta perehtyä tähän produktiin sen enempää, kuin mitä työn raporttiosa antaa julki, sillä se oli kohdistettu vain yhdelle poliisilaitokselle, kun taas meidän työmme tavoitteena oli tehdä sellainen produkti, jota voisi hyödyntää valtakunnallisesti.

Jossain vaiheessa prosessia meiltä kysyttiin, mitä tavoittelemme opinnäytetyöllämme. Tällöin vastasimme ainoastaan tietyn arvosanan tavoitteeksi. Prosessin kulun aikana tämä kuitenkin muuttui. Lopulta meidän työmme tavoitteena oli tuottaa sellainen produkti, josta voisi olla jatkossa hyötyä mahdollisimman suurelle käyttäjäkunnalle poliisiorganisaation sisällä. Tähän tavoitteeseen mielestämme myös pääsimme.

Ajoittaisista haasteista huolimatta, joita kohtasimme opinnäytetyömme eri vaiheissa, olemme kokonaisuuteen varsin tyytyväisiä. Prosessin aikana vastaan tuli huonoja hetkiä ja motivaatiota joutui etsimään ties mistä. Välillä tuntui, ettei työ meinannut millään edetä ja välillä taas kirjoittamista ei meinannut malttaa ollenkaan lopettaa, kun tuntui, että tähänän sujuu todella hyvin. Omat haasteensa työhömmme toi myös parhaillaan riehuva pandemia, COVID-19, rajoitustoimenpiteineen. Työharjoittelumme jälkeen, toinen meistä palasi Poliisiammattikorkeakoululle asumaan, jossa myös osa työstä kirjoitettiin. Toinen jäi työharjoittelun päätteeksi puolestaan Lahteen, työstäen osaltaan työtä etänä. Osa

rajoitustoimenpiteitä koski myös koulua ja sen aukioloa. Koulun tilat eivät olleet enää normaalisti auki ja tätä kautta materiaalin hankkiminen opinnäytetyötä varten vaikeutui huomattavasti. Tämän lisäksi kumpikaan tutkijoista ei työharjoittelun jälkeen saanut jatkovirkaa, joten materiaalin hankkiminen ja poliisin tietojärjestelmiin käsiksi pääsy vaikeutui entisestään myös sitä kautta.

Rajoitustoimenpiteistä huolimatta, työharjoittelujakson jälkeisestä Poliisiammattikorkeakoululla, sekä Lahdessa rauhassa vietetystä ajanjaksosta oli jotain hyötyäkin. Pystyimme molemmat pureutumaan paljon paremmin tämän työmme tekoon, sillä sitä ei tarvinnut yrittää saada kasaan työnteon ohella, joka olisi todennäköisesti käynyt pidemmän päälle hyvinkin raskaaksi etenkin meidän kohdallamme, johtuen huonosta prosessin etenemisestä.

6.3 Itsearviointi

Tässä kappaleessa teemme itsellemme itsearviota siitä, kuinka onnistuimme opinnäytetyöprosessissamme, sekä millaisen lopputuloksen saimme aikaan. Poliisiammattikorkeakoulun toteutussuunnitelmaan on opinnäytetyön kohdalle kirjattu ylös opinnäytetyön arviointikriteerit sekä arvioitavat kohdat. Luimme nämä läpi ja sen pohjalta päädyimme sellaiseen lopputulokseen, että olemme alkukankeudesta huolimatta onnistuneet ihan kohtalaisen hyvin opinnäytetyömme tekemisessä.

Kuten toimme jo esille opinnäytetyömme ensimmäisen luvun kappaleissa 1 ja 3, meidän kohdallamme opinnäytetyö aiheutti etenkin aluksi hyvinkin suuria ongelmia. Kirjoittamisen ja tiedonkeruun käynnistyminen ja sitä kautta koko prosessin aloittaminen oli hyvinkin hankalaa. Näin jälkempäin todettuna opinnäytetyö oli koko Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelman haastavin, työläin ja pitkäkestoisin yksittäinen prosessi. Kokonaisuudessaan se vaati useita tunteja tarkkaa keskittymistä, jotta aineistosta saatiin edes sinne päin luettava ja lukijaystävällinen, jonka myös me itse pystyimme hyväksymään.

Haastavaksi prosessista teki se, että jouduimme sen loppupuolella hieman kiirehtimään, jotta saisimme sen ajallaan valmiiksi, jotta voisimme valmistua suunniteltuna ajankohtana koulusta. Tästä syystä jouduimme varaamaan sen tekemiselle useina päivinä useita tunteja työaikaa. Tässä samalla tuli kuitenkin todettua myös sellainen seikka, että tällainen työskentelymalli sopi meille hyvin. Täten saimme myös tuotettua tekstistämme huomattavasti sujuvampaa, kun esimerkiksi yhden kappaleen kirjoittamiseen emme

käyttäneet useita kertoja, mikä taas olisi tarkoittanut sitä, että ajatusprosessi saman aiheen suhteen olisi pitänyt aina aloittaa uudestaan. Lisäksi kaikki aiemmin kirjoitettu olisi pitänyt lukea joka kerta uudelleen, jotta aiheen olisi sisäistänyt kunnolla uudestaan kirjoittamisen jatkamiseksi. Etänä parityöskentely tuotti osaltaan haastetta, mutta mukauduimme siihen paremmin ja paremmin, mitä pidemmällä työ oli. Sovimme keskenämme, että toinen meistä keskittyy enemmän produktin tekemiseen ja toinen raportin tekemiseen. Tämä myös osoittautui toimivaksi työnjaoksi. Pyrimme kuitenkin, että molempien tutkijoiden antama työpanos olisi mahdollisimman yhtenäinen ja tässä me myös mielestämme onnistuimme. Raportissa jaoimme työtehtävämme kappaleittain. Kun toinen oli kirjoittanut oman osansa, toinen luki sen läpi ja teki korjauksia, mikäli niille oli tarvetta.

Näin loppusanoina, onnistuimme ehkä hieman yllättämään itsemme prosessin kulun suhteen ja kokonaisuutena olemme kyllä tyytyväisiä siihen, miten siinä lopulta onnistuimme

LÄHTEET

Auramies, Jukka 2016: Onko poliisin suojarahustus riittävä? ”Poliisi ei pysty toimimaan, jos suojarahus on täydellinen”, luettavissa: [Onko poliisin suojarahustus riittävä? ”Poliisi ei pysty toimimaan, jos suojarahus on täydellinen” - MTVuutiset.fi](#), luettu 18.1.2021.

Haaparanta, Leila & Niiniluoto, Ilkka, 1986: Johdatus tieteelliseen ajatteluun. Helsingin yliopiston filosofian laitos, Gaudeamus.

Haastateltava A voimankäytönkouluttaja. 2020. Poliisiammattikorkeakoulu. Haastattelu.

Haastateltava B voimankäytönkouluttaja. 2020. Poliisiammattikorkeakoulu. Haastattelu.

Haastateltava C. 2020. Lahden pääpoliisiasema. Haastattelu.

Haastateltava D. 2020. Sähköposti 15.12.2020.

Haikansalo, Anu & Korander, Timo, 2020: Opinnäytetyöohje, Opinnäytetyön prosessi, toteutus ja arviointi poliisi (AMK) -tutkinrossa. Poliisiammattikorkeakoulu.

Hakala, Juha T., 2004: Opinnäyteopas ammattikorkeakouluille. Helsinki, Gaudeamus.

Kananen, Jorma, 2015: Opinnäytetyön kirjoittajan opas: Näin kirjoitan opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun. Jyväskylä, Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kananen, Jorma, 2017: Laadullinen tutkimus pro graduna ja opinnäytetyönä. Jyväskylä, Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Koivusalo, Hilikka & Salenius, Hannele, 2012. Aistit avoinna oppimaan. Tampereen ammattikorkeakoulu, ammatillinen opettajakorkeakoulu. Kehittämishanke.

Menetelmäopetuksen tietovaranto. KvaliMOTV. 2020. Luettavissa: [KvaliMOTV - etusivu \(tuni.fi\)](#), luettu 30.11.2020.

Metsämuuronen, Jari, 2001: Laadullisen tutkimuksen perusteet. Metodologia – sarja 4. International Methelp Oy.

Motoriset taidot – mitä ne ovat? Luettavissa: [Motoriset taidot – mitä ne ovat? | Innostun liikkumaan](#), luettu 1.2.2021

Paunonen, Aleksu & Parviainen, Joonas. 2016. Yllättävä teräasehyökkäys. Selvitys poliisin henkilökohtaisen suojarahivin kehittämissestä. Poliisiammattikorkeakoulu. AMK-opinnäytetyö.

Poliisin ammattikorkeakoulututkinto. Opetussuunnitelma 2018–2020.

Poliisin voimankäyttö- ja suojavälineet sekä voimakeinojen ja suojavälineiden käytön koulutus (POL-2019-28030). Sisäinen lähde. Voimassa 01.12.2019-30.11.2024.

Seppälä, Atte. 2019. Poliisin työvälineet ja toiminnot osana työturvallisuutta. Katsauksia vuosiin 1969–2019. Poliisiammattikorkeakoulu. AMK-opinnäytetyö.

Stum Leslie, Learning Stream, Seven Reasons People Don't Read Instructions 11.1.2017. Luettavissa: [Seven Reasons People Don't Read Instructions - Learning Stream](#), luettu 18.1.2021.

Valtiovarainministeriö. 2020. Luettavissa: [Turvallisuusverkkotoiminta - Valtiovarainministeriö \(vm.fi\)](#), luettu 23.11.2020.

Vuorinen, I. 1993. Tuhat tapaa opettaa. Menetelmäopas opettajille, kouluttajille ja ryhmän ohjaajille. Suomen Morenoinstituutin julkaisusarja 1. Naantali: Resurssi.

LIITE 1: TEEMAHAASTATTELURUNKO

Alkuun oman aiheen lyhyt esittely haastateltavalle.

1. Kauanko olet työskennellyt poliisina ja millaisissa tehtävissä?
2. Mitä mieltä olet poliisin nykyisten suojaruusteiden käytettävyydestä?
 - a. Henkilökohtainen suojaliivi
 - b. Taktinen suojaliivi
 - c. Kypärä
3. Osa suojaruusteista on henkilökohtaisia ja osa yhteisiä. Aiheutuuko ruusteiden yhteiskäytöstä mielestäsi jotain haasteita? Jos aiheuttaa, niin mitä?
4. Ovatko suojaruusteet muuttuneet työurasi aikana? Jos ovat niin mitkä ja miten?
5. Mitä olet mieltä suojaruusteiden kehityksestä?
6. Haluaisitko, että jotakin suojaruustetta muutettaisiin jotenkin? Jos haluaisit, niin miten?
7. Onko suojaruusteisiin liittyvän koulutuksen taso mielestäsi riittävä? Jos ei ole, miten tasoa pitäisi mielestäsi parantaa?
8. Pitäisikö suojaruusteisiin mielestäsi järjestää jonkinlaista jatko- tai täydennyskoulutusta?